10

603/2

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

გამოცემის მე-16 წელი.

№ 78 (1560) ○ კვირა, 3 ივლისი, 1960 წ. ○ ფასი 30 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნ. ს. ხრუშჩოვი ავსტრიაში

გასულ ხუთშაბათს ავსტრიის მთავრობის მიწვევით მოსკოვიდან ვენას სახელმწიფო ვიზიტით გაემგზავრა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ს. ხრუშჩოვი.

ავსტრიაში მოგზაურობის დროს საბჭოთა მთავრობის მეთაურს ახლავან სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ა. ნ. კოსიგინი, სსრ კავშირის კულტურის მინისტრი ე. ა. ფურცევა, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს საზღვარგარეთის ქვეყნებთან კულტურული ურთიერთობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე გ. ა. ჟუკოვი, სვერდლოვსკის სახალხო მეურნეობის საბჭოს თავმჯდომარე ხ. ა. სტეპანოვი, მრჩევლები და ექსპერტები.

შვეჰატის აეროდრომზე, რომელიც მორთული იყო ავსტრიისა და საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ალმებით, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს შეხვდნენ ავსტრიის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ა. შერფი, ფედერალური კანცლერი ი. რააბი, ვიცე-კანცლერი ბ. პიტერმანი, საგარეო საქმეთა მინისტრი ბ. კრეისკი და მთავრობის სხვა წევრები.

ავსტრიის რესპუბლიკის პრეზიდენტი დოქტორი ა. შერფი სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ნ. ს. ხრუშჩოვს მიმართავს მისასალმებელი სიტყვით. საბჭოთა მთავრობის მეთაურმა, რომელსაც დამსწრენი გულთბილად შეხვდნენ, საპასუხო სიტყვა წარმოსთქვა.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ს. ხრუშჩოვი ოფიციალური ვიზიტით იყო ავსტრიის რესპუბლიკის პრეზიდენტთან, დოქტორ ა. შერფთან, რომელსაც საბჭოთა მთავრობის მეთაურმა საჩუქრად მიართვა პირი ალმისა, რომელიც საბჭოთა რაკეტამ მთვარეზე მიიტანა 1959 წლის სექტემბერში. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ს. ხრუშჩოვსა და პრეზიდენტ შერფს შორის გაიმართა საუბარი, რომელმაც გულითად და მეგობრულ ვითარებაში ჩაიარა.

ავსტრიის რესპუბლიკის პრეზიდენტთან ვიზიტის შემდეგ ამხანაგი ნ. ს. ხრუშჩოვი წავიდა ფედერალური კანცლერის რეზიდენციაში. აქ ორივე სახელმწიფოს მოღვაწეს შორის გაიმართა საუბარი. ი. რააბმა კმაყოფილება გამოთქვა იმის გამო, რომ ნ. ს. ხრუშჩოვი ავსტრიაში ჩამოვიდა და თქვა, რომ ძლიერ მოხარულია კვლავ შეხვდეს და ესაუბროს ნ. ს. ხრუშჩოვს.

ვენის გმირთა მოედანზე ამ ქალაქის მრავალი მცხოვრები შეიკრიბა. ისინი მოუთმენლად ელოდნენ ნ. ს. ხრუშჩოვის მოსვლას, რომელიც უნდა დასწრებოდა ავსტრიის განთავისუფლებისათვის ბრძოლაში დაღუპულ მოქალაქეთა ხსოვნის აღსანიშნავ მემორიალური დაფის გვირგვინებით შემკობას. მანქანიდან გადმოდის ნ. ს. ხრუშჩოვი, ი. რააბი, ბ. პიტერმანი. სამგლოვიარო მარშის ხმებში, რასაც სამხედრო ორკესტრი ასრულებს ნ. ს. ხრუშჩოვი დიდი გვირგვინით ამკობს მემორიალურ დაფას. ლენტზე ოქროს ასოებით აწერია: „ავსტრიის თავისუფლებისათვის ბრძოლაში დაღუპულთ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარისაგან“.

სრულდება საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ჰიმნი და ავსტრიის რესპუბლიკის სახელმწიფო ჰიმნი.

იმავე დღეს ნ. ს. ხრუშჩოვმა გვირგვინით შეამკო ჰიტლერელ დამპყრობთაგან ავსტრიის განთავისუფლებისათვის ბრძოლაში დაღუპული საბჭოთა მეომრების ძეგლი. ეს ძეგლი დადგმულია ვენის შვარცენბერგპლაცის მოედანზე.

გვირგვინის ლენტზე წარწერაა გერმანულ და რუსულ ენებზე: „საბჭოთა მეომრებს, რომლებიც დაიღუპნენ ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ს. ხრუშჩოვი“. გვირგვინით შემკობას დაესწრნენ ფედერალური კანცლერი რააბი, ვიცე-კანცლერი პიტერმანი და სხვა ოფიციალური პირები.

როცა ნ. ს. ხრუშჩოვი შვარცენბერგპლაცის მოედანს ტოვებდა, მას ტაშით და შეძახილებით „მშვიდობა და მეგობრობა“ მიესალმა ქალაქის მრავალი მცხოვრები, რომლებიც ესწრებოდნენ გვირგვინებით შემკობის ცერემონიალს.

ნ. ს. ხრუშჩოვმა მეუღლესა და ქალიშვილთან ერთად დაათვალიერა მიწისქვეშა გადასასვლელი, რომელიც აგებულია ვენის ოპერის ახლოს. საბჭოთა კავშირის მეთაური გაეცნო ერთ-ერთ კაფეს. თვით გადასასვლელი და მიწისქვეშა კაფეს აშენების იდეა, თქვა ნ. ს. ხრუშჩოვმა ფრიად საინტერესოა. იგი საინტერესოა საბჭოთა კავშირისათვისაც, რადგან ამ უკანასკნელ ხანს ჩვენ მოსკოვში ვაკეთებთ მიწისქვეშა გადასასვლელებს.

13

ოქროს მედალი მ. ბოტვინიკს

ამას წინათ შვეციის საჭადრაკო ფედერაციამ თავის მორიგ სხდომაზე გამოიტანა დადგენილება. დააჯილდოვოს მსოფლიოს ყოფილი ჩემპიონი, გროსმაისტერი მ. ბოტვინიკი ოქროს მედლით საჭადრაკო ხელოვნების განვითარებაში დიდი დამსახურებისათვის.

150 წლისთავის აღსანიშნავად

არგენტინის საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირის ლიდერთა ჯგუფში თითქმის 10 მოჭადრაკეა. საბჭოთა გროსმაისტერები კორჩნოი და ტაიმანოვი ერთმანეთში ყაიმით დამთავრებისა და კორჩნოის მიერ რეშევსკისთან ასეთივე შედეგის მოპოვების შემდეგ ლიდერთა შორის არიან.

V ტურში ტაიმანოვმა დაამარცხა ინგლისელი ვეიდი, ხოლო კორჩნოი ყაიმზე შეუთანხმდა ამერიკელ ევანსს. სხვა ლიდერებმა პარტიები ყაიმით დაამთავრეს.

სატურნირო ცხრილში ახლა ასეთი მდგომარეობაა: უნციკერს და ევანსს აქვთ 3,5 ქულა თვითეულს, ტაიმანოვს, კორჩნოის, გლიგორიჩს, საბოს, პახმანს, ბენკოს, რეშევსკისა და ფოზელმანს — 3 ქულა თვითეულს.

პიარნუს ტურნირი

პიარნუ. (ჩვენი სპეც. კორ.) ესტონეთის კურორტ პიარნუში გრძელდება ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებისა და საქართველოს მოჭადრაკეთა ტურნირი, რომელშიც მონაწილეობს 16 კაცი.

5 ტურის შემდეგ ლიდერია გროსმაისტერი კერესი, რომელსაც 2,5 ქულა აქვს (მოუგო მიკენასსა და როზენფელდს) და 2 პარტია გადადო.

კარგად თამაშობენ საქართველოს წარგზავნილები, ოსტატები შიშოვი, სოროკინი და ოსტატობის კანდიდატები გამრეკელი და კიკიანი. შიშოვმა დაამარცხა მიკენასი და ჩესნაუსკასი, ხოლო კიკიანს ყაიმზე შეუთანხმდა. მას ორი პარტია გადადებული აქვს. სოროკინმა გაიმარჯვა კლოვანთან, ჩესნაუსკასთან, დამარცხდა გიპსლისთან და ყაიმით დაამთავრა შეხვედრა კლიავინთან.

გამრეკელმა სტარტზე მოუგო ოსტატ მასლოვს, მაგრამ შემდეგ დამარცხდა კლიავინთან და ოსტრაუსკასთან, ხოლო კიკიანთან ყაიმის შემდეგ კი გაიმარჯვა როზენფელდთან. თბილისის ჩემპიონს კიკიანს 1 ქულა და 2 გადადებული პარტია, აქვს — პოზიციური უპირატესობით უუსისთან და საყაიმო პოზიციაში მასლოვთან. ტურნირში დაწესებულია ოსტატობის მოპოვების ნორმა — 8.5 ქულა.

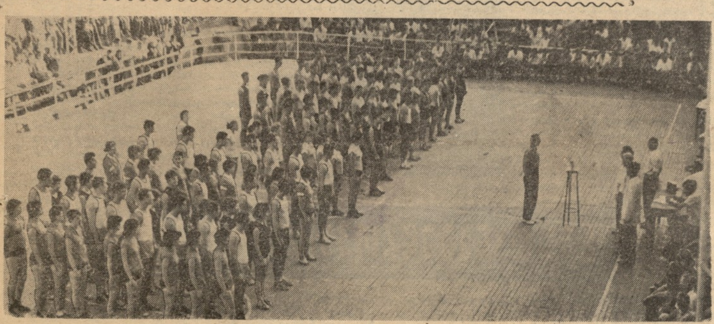

კალათბურთელთა ტურნირი ჭიათურაში

საქართველოს 1960 წლის პირველობა კალათბურთში

◆

29 ივნისს ჭიათურის კალათბურთის ცენტრალურ სტადიონზე დაიწყო საქართველოს 1960 წლის პირველობა კალათბურთში. მარგანეცის ქალაქის მშრომელები დიდ ინტერესს იჩენენ პირველობისადმი. აღსანიშნავია, რომ ასეთი დიდი მასშტაბის ასპარეზობა ჭიათურაში ჯერ არ ჩატარებულა.

ქალთა გუნდები ასე განაწილდნენ. პირველ ქვეჯგუფში მონაწილეობენ: საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის, ქუთაისის, თბილისის განათლების განყოფილებისა და ბათუმის გუნდები. მეორე ქვეჯგუფში არიან: სახელმწიფო უნივერსიტეტის, სოხუმის, გორის, უცხო ენათა ინსტიტუტის კოლექტივები.

ვაჟების პირველ ქვეჯგუფში თბილისელ დინამოელებთან ერთად ფინალში გასვლისათვის იბრძვიან სახელმწიფო უნივერსიტეტის, სოხუმელი და გორელი კალათბურთელები, მეორე ჯგუფში გამოდიან პოლიტექნიკური ინსტიტუტის, ქუთაისის, ბათუმისა და სამტრედიის გუნდები.

ასპარეზობა დაიწყო უცხო ენათა ინსტიტუტისა და გორის კალათბურთელთა შეხვედრით. ანგარიშით 49:38 გაიმარჯვეს თბილისელებმა. საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის კალათბურთელმა ქალებმა დიდი ანგარიშით 78:33 დაამარცხეს ქუთაისელები.

სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და სოხუმის ქალთა გუნდების შეხვედრაში ანგარიშით 43:32 გამარჯვება მოიპოვეს თბილისელმა სპორტსმენებმა, თბილისის განათლების განყოფილების გუნდმა ადვილად დაამარცხა ბათუმის გუნდი—54:33.

კალათბურთელ ვაჟთა გუნდების პირველი დღის შეხვედრების შედეგები ასეთია: პოლიტექნიკური ინსტიტუტი-სამტრედია — 77:57, ქუთაისი-ბათუმი — 74:60, გორი-სოხუმი — 53:43.

საინტერესოდ წარიმართა თბილისის „დინამოსა“ და სახელმწიფო უნივერსიტეტის გუნდების შეხვედრა. დინამოელებმა, რომელთა რიგებში ამჟამად არ გამოდიან მინაშვილი, უგრეხელიძე და კილაძე, შეხვედრა დაიწყეს ასეთი შემადგენლობით: ინწკირველი, მოსეშვილი, ლეჟავა, ასიტაშვილი, ალტაბაევი. მიუხედავად იმისა, რომ სტუ-

(გაგრძელება მე-3 გვ.)

• • •

სურათზე: რესპუბლიკის პირველობაზე მონაწილე გუნდების აღლუმი.

ფოტო ა. მაჭავარიანისა.

უძლიერესთა ათეულში

„სოვეტსკი სპორტმა“ გამოაქვეყნა მსოფლიოს 1960 წლის 10 საუკეთესო, მძლეოსნის სია ყველა სახეობაში.

ამ სიაში ჩვენი რესპუბლიკიდან ორი სპორტსმენია. ბადროს ტყორცნაში ქალთა შორის სპორტის ოსტატ ლ. ტულუშს უკავია მე-8 ადგილი შედეგით — 53,64 მ.

მეორე სპორტსმენი, რომელიც მსოფლიოს უძლიერესთა ათეულში მოხვდა არის საქართველოს რეკორდსმენი სიმაღლეზე ხტომაში რ. შავლაყაძე. მისი საუკეთესო შედეგია 209 სმ, რაც 9 სმ-ით ჩამორჩება ამერიკელი ჯ. თომასის შედეგს და მე-9 ადგილს აძლევს შავლაყაძეს.

რ. არკადიევას რეკორდი

დინამოელ რადა არკადიევას არაერთხელ შეუტანია ცვლილება ჩვენი რესპუბლიკის რეკორდებისა და მიღწევათა ცხრილებში. ერთ-ერთი ასეთი მნიშვნელოვანი შესწორება შეიტანა მან რესპუბლიკური რეკორდების ცხრილში მოსწავლეთა რესპუბლიკური სპარტაკიადის დღეებში. 800 მეტრი თავისუფალი სტილით მან გასცურა 11 წუთში, 49 წამში და თითქმის 1 წუთით გააუმჯობესა რესპუბლიკური რეკორდი.

რეკორდი ეჭვსქვეშაა

ჯ. თომასის უკანასკნელი მაჩვენებელი სიმაღლეზე ხტომაში 2.18,4 როგორც ახალი მსოფლიო რეკორდი, ეჭვს ქვეშაა. ცნობილი გახდა, რომ შეჯიბრების დროს ადგილი ჰქონდა წესის დარღვევას. სარეკორდო სიმაღლე უნდა იზომებოდეს ნახტომის შესრულებამდე და მის შემდეგ. სარეკორდო ნახტომისას კი ერთ-ერთ ცდაში მსაჯი არ დაელოდა სიმაღლის ხელახლა გასინჯვას, ხელით შეეხო თამასას, რაც საკმარისი აღმოჩნდა რეკორდის ეჭვსქვეშ დაყენებისათვის.

ფილმი მოგვითხრობს კოლექტივზე

საქართველოს კინოსტუდიის სამეცნიერო-პოპულარულ და დოკუმენტურ-ქრონიკალური ფილმების პრაქტიკაში იშვიათი როდია სპორტული თემატიკა. ბევრი გემოვნებით შესრულებული სპორტული კინოჟურნალი გვინახავს ეკრანზე, მაგრამ ძირეული კოლექტივების ცხოვრების ამსახველი მოკლემეტრაჟიანი ფილმი ჯერ არა გვაქვს.

ამ მხრივ პირველი ცდა ეკუთვნით რეჟისორ ვ. ვალიშვილსა და ოპერატორ ო. დეკანოსიძეს (მათ მიერ შექმნილმა „უშბამ" ვენეციის ფესტივალზე მოიპოვა დიპლომი), რომლებმაც კ. გოგოძის სცენარის მიხედვით შექმნეს ორნაწილიანი ფერადი დოკუმენტალური ფილმი „ერთი სოფლის სპორტსმენები". ფილმში მოთხრობილია ბაკურიანელ მოთხილამურეთა ცხოვრებასა და საქმიანობაზე, წვრთნაზე, შრომაზე.

ფილმი იწყება ამ სოფლის მოთხილამურეთა ვარჯიშით, რომელსაც ჩვენი რესპუბლიკის ერთ-ერთი უძლიერესი სლალომისტი, საქართველოსა და სოფლის ახალგაზრდობის საკავშირო შეჯიბრებათა არაერთგზის ჩემპიონი პ. კოზანაშვილი ხელმძღვანელობს. ფილმის ავტორები მხოლოდ ეკრანზე სპორტის ჩვენებით როდი დაკმაყოფილდნენ, მნიშვნელოვანი ადგილი დაუთმიათ ბაკურიანელი სპორტსმენების შრომითი საქმიანობისათვისაც. ფილმში ნაჩვენებია, თუ როგორ იბრძვიან ისინი საკოლმეურნეო დოვლათის შექმნისათვის — ჭრიან ტყეს, ამზადებენ საკვებს პირუტყვისათვის და სხვ. რაც მთავარია, როგორ იყენებენ სათხილამურო სპორტს ყოველდღიურ ცხოვრებაში.

განსაკუთრებით დასამახსოვრებელია კადრები, რომლებიც მოგვითხრობენ ჩვენი ქვეყნის ნაკრების წევრის, ტრამპლინიდან მხტომელის კ. წაქაძის მზადებაზე ოლიმპიური თამაშებისათვის, მის მიერ შესრულებულ ნახტომებზე სკვოველში, თანასოფლელები ინტერესით ეცნობიან წაქაძის მიერ, ფინეთის, ავსტრიის, გერმანიის, იტალიისა და სხვა ქვეყნების ტრამპლინებზე გამარჯვების შედეგად მოპოვებულ ნადავლს. კადრები კობას სკვო-ველში გამოსვლის შესახებ მიღებულია საკავშირო კინოსტუდიიდან და მოხდენილადაა ჩასმული ფილმში.

ერთი სიტყვით, ფილმი „ერთი სოფლის სპორტსმენები" მნიშვნელოვანი შენაძენია ჩვენთვის. კარგი იქნებოდა, თუ ჩვენი კინოსტუდიის მუშაკები შემდეგშიც შექმნიდნენ მსგავს ნაწარმოებებს, თემა კი უამრავია. რესპუბლიკის მოწინავე ფიზკულტურული კოლექტივების მუშაობის გამოცდილების მხატვრულ ფორმებში ეკრანიზირება მნიშვნელოვნად შეუწყობდა ხელს სპორტის პროპაგანდას რესპუბლიკაში.

ო. გელაშვილი

წოდებათა მინიჭება

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის პრეზიდიუმმა რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯის წოდება მიანიჭა წყალბურთში: ა. გოიაშვილს (თბილისი, „დინამო"), ცურვაში თ. იანიკს (თბილისი, საბჭოთა არმია), საწყლოსნო-სამოტორო სპორტში ი. გეგეჭკორს (ბათუმი, „განთიადი"), ჭადრაკში — გ. ფამილიანტს (თბილისი, „განთიადი"), ტყვიით სროლაში — ს. კარაპეტიანს (თბილისი, „განთიადი").

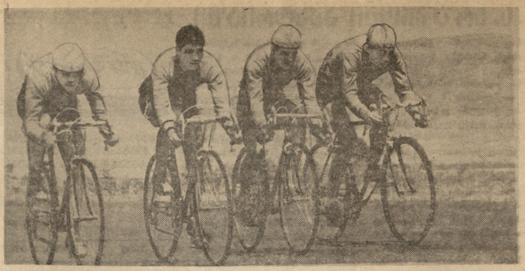

სურათზე: 50 კილომეტრზე რბოლაში გამარჯვებული თბილისის გუნდი დისტანციაზე.

ფოტო გ. გაბუნიასი.

დამთავრდა მოსწავლეთა დიდი შეჯიბრება

შეჯიბრება ცურვაში დამთავრდა თბილისელ მოსწავლეთა საგრძნობი უპირატესობით. ბოლო დღეს 6 დისტანციიდან 5 თბილისელებმა მოიგეს და მხოლოდ ერთხელ გამოვიდნენ გამარჯვებული სოხუმელები.

ზურგზე მოცურავე გოგონებში 100-მეტრიანი დისტანცია მოზრდილთა მეორე თანრიგის შედეგით დაამთავრა თბილისელმა ი. ჩუგუევსკაიამ. ფინალის დანარჩენმა მონაწილეებმა მესამე თანრიგს ვერ გადააბიჯეს. ჭაბუკებში თბილისელმა ბ. ლეჟავამ მცირე უპირატესობით მოუგო თანაგუნდელ ნ. კაჩანს და ჩემპიონობა გაინაღდა.

აღსანიშნავია, რომ მესამე საპრიზო ადგილზე გამოვიდა თბილისელი მოსწავლე 13 წლის ზ. შილაკაძე, რომელმაც 100 მეტრზე გაცურვას 1.16,7 მოანდომა და მეორე სპორტული თანრიგის შედეგის ჩვენება შეძლო.

100 მეტრზე ბატერფლაის სტილით ცურვაში გაიმარჯვა თბილისელმა გოგონამ ი. ამნიაშვილმა. ამავე სტილით ცურვაში ჭაბუკთა პროგრამა ითვალისწინებდა 200-მეტრიან დისტანციას, ფინიშზე პირველი იყო კ. სნადნოვი (თბილისი).

შეჯიბრების უკანასკნელმა დისტანციამ (თავისუფალი სტილით 400 მეტრზე) გამარჯვება მოუტანა თბილისელ გოგონას ჩ. ავეტისიანს. მისი თანაგუნდელის ლ. ბერძენიშვილის ცდამ, რევანში აელო ორი დღის წინ 100 მეტრზე დამარცხებისათვის, ნაყოფი ვერ გამოიღო და მეორე ადგილით დაკმაყოფილდა.

ვერც თბილისელმა ჭაბუკებმა ვ. ჯანჯუგაზოვმა და ვ. თოფურიამ შეძლეს სათანადო წინააღმდეგობა გაეწიათ 400-მეტრიან დისტანციაზე სოხუმელ ვ. ზლობინისათვის, რომელმაც თავიდან აღებული მაღალი ტემპი ბოლომდე შეინარჩუნა და ჩემპიონობა გაინაღდა.

მსაჯთა კოლეგიამ შეაჯამა მოსწავლეთა სპარტაკიადის შედეგები. გამოირკვა, რომ მეორე ადგილისათვის ბრძოლა გოგონათა შორის დამთავრდა ბათუმელთა სასარგებლოდ, ჭაბუკთა შორის კი გამარჯვება წილად ხვდა სოხუმელებს, მაგრამ სოხუმელ ჭაბუკთა უპირატესობა იმდენად დიდი იყო, რომ საერთო მეორე ადგილი მაინც სოხუმელებს დარჩათ. პირველი ადგილი აშკარა უპირატესობით მოიპოვა თბილისის მოსწავლეთა ძლიერმა კოლექტივმა.

წყალში მხტომელთა შეჯიბრების უკანასკნელ დღეებში ჩატარდა ხტომები ერთ და სამმეტრიანი ტრამპლინიდან. პირველში გოგონათა შორის გამარჯვებული გამოვიდა სოხუმის მე-6 სკოლის მეცხრეკლასელი დ. კინწურაშვილი, რომელმაც 112,79 ქ. მოაგროვა და საგრძნობლად გაასწრო თბილისელ ს. იაცკევიჩს. ვაჟებში პირველი იყო თბილისელი ვ. კუპრიანოვი — 117,61 ქ. სამმეტრიან ტრამპლინიდან ხტომაში კვლავ ისახელა თავი დ. კინწურაშვილმა, ამჯერად მისმა მაჩვენებელმა 116,08 ქულას მიაღწია. მეორე ადგილი დაიკავა ვ. მარასალოვამ (თბილისი) ჭაბუკთა შორის თბილისელმა მოსწავლემ ვ. ესიკოვსკიმ გაიმარჯვა.

• • •

ასეა თანამედროვე ხუთჭიდი

„შორს ხვადაბუნებში, გამოჩნდა ერთი ვიღაცა ცხენოსანი, პირდაპირ სასახლისაკენ მოაგელვებდა ცხენს. ზაალმა შენიშნა და სთქვა:

— მოურავო! ის ცხენოსანი, ვიღაც არის, თუ ფათერაკს არას გადაჰკიდებია, სწორედ გიჟი უნდა იყოს.

ცხენოსანმა მისი ბედაური გააჭენ-გამოაჭენა ჭალებში, გაახურა და წამოვიდა პირდაპირ მდინარისაკენ, რომ მოადგა კიდეს, ჰკრა დეზი და გადაუშვა აზვავებულ წყალში.

— არ ყოფილა უბრალო ვინმე, — ეუბნებოდა გახარებული ზაალ ერისთავი თავის მეულეს, — უკეთესი სიმარჯვე ღმერთმა შეარცხვინოს!. ხომ გაიგონე, მოცურავეებმა ვერ შებედეს შეცურვაო და იმან კი აზვავებული არაგვი სიგრძისად გამოიელო ლაჯებში".

ეს ცხენოსანი იყო აკაკი წერეთლის ცნობილი მოთხრობის „ბაში-აჩუკის" მთავარი მოქმედი პირი — ბაში-აჩუკი. იგი როგორც ხედავთ შესანიშნავი ცხენოსანი და მოცურავე ყოფილა. გავიხსენოთ მოთხრობის ის ადგილი, როდესაც მან ზუსტი სროლით გააკვირვა ყველანი. იგი არც სირბილში ჩამოუვარდებოდა ვინმეს, ე. ი. თანამედროვე ენით რომ ვთქვათ, ბაში-აჩუკი ტიპიური ხუთჭიდელია. მაშინ რომ სპორტის ეს სახეობა დანერგილი ყოფილიყო, ალბათ ერთ-ერთი პირველთაგანი იქნებოდა საქართველოში. ჩვენ ბაში-აჩუკი იმიტომ მოვიყვანეთ მაგალითად, იგი არის ქართველი მეომრის ტიპიური განსახიერება, სწორედ ამ მრავალმხრივ ფიზიკურად განვითარებულმა ვაჟკაცებმა—ბაში-აჩუკებმა დაიცვეს ჩვენი ქვეყანა უთანასწორო ბრძოლაში მრავალი ჯურის დამპყრობელთაგან. მკითხველი მიხვდება, რომ ბაში-აჩუკი აქ იმიტომ მოვიყვანეთ, რომ გვინდა ვისაუბროთ ჩვენში თანამედროვე ხუთჭიდის განვითარების შესახებ.

პირველი დიდი შეჯიბრება თანამედროვე ხუთჭიდში მოეწყო 1912 წელს, სტოკჰოლმის ოლიმპიურ თამაშებზე (მაშინ მას ოფიცერთა ხუთჭიდი ეწოდებოდა და შეჯიბრებაში მხოლოდ ოფიცრები მონაწილეობდნენ). 1948 წლის ლონდონის ოლიმპიადის შემდეგ გადაწყვიტეს, რომ თანამედროვე ხუთჭიდი ხელმისაწვდომი გამხდარიყო და ყველა მსურველი დაუშვეს.

თანამედროვე ხუთჭიდის პროგრამაში შედის საცხენოსნო კროსი წინაღობებით, ელექტროდაშნებით ფარიკაობა, მცირეკალიბრიანი პისტოლეტიდან სროლა, თავისუფალი სტილით ცურვა და მძლეოსნური კროსი. როგორც ხედავთ, ხუთჭიდში თავმოყრილია სპორტის ისეთი სახეობანი, რომლებსაც ერთმანეთთან ნათესაური კავშირი არა აქვთ. სწორედ ეს არის ხუთჭიდის სირთულე, სიმკაცრე და სილამაზეც.

საქართველოში თანამედროვე ხუთჭიდის პოპულარიზაცია დიდიხანი არაა, რაც დაიწყო — 1953-54 წლებში. უკვე 1955 წელს საქართველოს ნაკრებმა (რ. მანჯავიძე, ა. პევცოვი, ი. მიხაილიცკი) საკავშირო შეჯიბრებაზე როსტოვში მეორე ადგილი დაიკავა, ხოლო პევცოვი პრიზიორთა შორის გავიდა. სამწუხაროდ, ეს იყო საქართველოს თანამედროვე ხუთჭიდის ყველაზე „უხვმოსავლიანი" წელი. მას შემდეგ ჩვენ ასეთი წარმატება საკავშირო პირველობებზე არ მოგვიპოვებია. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ საბჭოთა კავშირის ხალხთა I სპარტაკიადაზე ჩვენი გუნდი გამოვიდა VII, ხოლო II სპარტაკიადაზე — V ადგილზე.

სად უნდა ვეძებოთ თანამედროვე ხუთჭიდის ერთ ადგილზე გაყინვის მიზეზები. პირველ რიგში მასობრიობაში. რესპუბლიკაში აღრიცხულია მხოლოდ ასიოდე მომეცადინე სპორტის ამ სახეობაში, ე. ი. ღლეისათვის, თანამედროვე ხუთჭიდში მასობრიობაზე ლაპარაკიც ზედმეტია. აქედან დასკვნა: არა გვყავს შესარჩევი რეზერვი და ზრდაც კუს ნაბიჯით მიდის. რასაკვირველია, მხედველობაში უნდა მივიღოთ ის, რომ თანამედროვე ხუთჭიდი მეტად შრომატევადი სპორტია, მოითხოვს დიდ სახსრებს, მაგრამ ეს სრულებით არ ნიშნავს, რომ ჩვენ ხელი ავიღოთ მის შემდგომ განვითარებაზე.

შორს რომ არ წავიდეთ თანამედროვე ხუთჭიდში ჩვენი ზრდის ბარომეტრად გამოდგება ახლახან დამთავრებული საქართველოს პირველობა. თუმცა თბილისის პირველობა რომ ვუწოდოთ მას, უფრო სამართლიანი იქნებოდა ვინაიდან, აქ დედაქალაქის 2 და ქუთაისის 1 გუნდი მონაწილეობდა. თბილისელ ხუთჭიდელებზე არ შევჩერდებით, მათ ამ შეჯიბრებაზე კარგ შედეგებს მიაღწიეს. ზ. გვასალიამ, ი. აკოფოვმა და ვ. მაკანინმა სპორტის ოსტატის ნორმაც კი შეასრულეს, მაგრამ ქუთაისის გუნდში ერთობ სამარცხვინო ამბავი მოხდა. სამმა კაცმა ცხენოსნურ კროსში სულ 512 ქულა დააგროვა, ხოლო ცურვაში დისტანცია ვერც დაამთავრეს და აუზიდან ხელით ამოსაყვანი გახდნენ. ასეთი გუნდის გამოგზავნა ქუთაისის ორგანიზაციებს არ ეკადრებათ. ჩვენ გვაქვს ცნობები, რომ თანამედროვე ხუთჭიდის ჯგუფები მეცადინეობენ ფოთში, სოხუმში, ბათუმში, მაგრამ არც ერთი მათგანი შეჯიბრებას არ გაჰკარებია.

თანამედროვე ხუთჭიდის განვითარების შესახებ საბჭოთა კავშირის II სპარტაკიადის დამთავრების შემდეგ საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმმა მიიღო სათანადო დადგენილება. მაგრამ იგი ცხოვრებაში არ ტარდება.

ვ. როგავა

ამას წინათ ბათუმში დამთავრდა საქართველოს პირველობა ჭაბუკთა შორის თავისუფალ ჭიდაობაში, გუნდური პირველი ადგილი დაიკავა თბილისის გუნდმა.

სურათზე: მარცხნიდან პირველ რიგში — ნ. ონიკაშვილი, რ. შენგელია, ს. ნიკოლოზაშვილი, ო. ოგანეზოვი, მეორე რიგში — რ. მჭედლიშვილი, ნ. ხუციშვილი, ს. გოგოლაძე, ბ. ბარამიძე.

კალათბურთელთა ტურნირი ჭიათურაში

(დასასრული)

დენტები მონდომებით იბრძოდნენ ყველა ბურთისათვის, მაგრამ მატჩი მაინც წააგეს—78:47. მეორე დღის შეხვედრებიდან აღსანიშნავია თბილისის „დინამოს" გამარჯვება სოხუმის გუნდთან, რომელიც დამთავრდა ანგარიშით 90:35.

მოგვყავს დანარჩენ შეხვედრათა ტექნიკური შედეგები: ქალები: თბილისის განათლების განყოფილება-ქუთაისი — 54:31, სოხუმი-გორი — 55:38, ბათუმი-პოლიტექნიკური ინსტიტუტი — 35:68, სახელმწიფო უნივერსიტეტი–უცხო ენათა ინსტიტუტი — 46:27.

ვაჟები: სახელმწიფო უნივერსიტეტი-გორი — 55:26, ქუთაისი-სამტრედია — 65:48, პოლიტექნიკური ინსტიტუტი–ბათუმი — 72:44.

ქვეჯგუფების თამაშების უკანასკნელ დღეს პოლიტექნიკური ინსტიტუტისა და განათლების განყოფილების ქალთა გუნდებს უკვე განაღდებული ჰქონდათ მონაწილეობა, მაგრამ მათ შეხვედრას მაინც პრინციპული მნიშვნელობა ჰქონდა, ვინაიდან ქვეჯგუფის შედეგი უშუალოდ გადადის ფინალში. როგორც მოსალოდნელი იყო, გაიმარჯვა პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გუნდმა — 60:27.

ფინალში დაუმარცხებლად გავიდა აგრეთვე სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქალთა კოლექტივი, რომელმაც ამ დღეს დაამარცხა გორის გუნდი — 44:24.

სოხუმისა და უცხო ენათა ინსტიტუტის კალათბურთელ ქალებს 2 შეხვედრის შემდეგ თითო ქულა ჰქონდათ. ორივე კოლექტივისათვის აუცილებელი იყო გამარჯვება. სოხუმელმა სპორტსმენებმა სძლიეს მეტოქეს დამატებით დროში, ანგარიშით 40:35.

თავისებური „ანგარიში" ჰქონდათ ბათუმისა და ქუთაისის ქალთა გუნდებს. დამარცხებული მხოლოდ მე-7 ადგილისათვის ბრძოლის უფლებას ინარჩუნებდა. ქუთაისელებმა წააგეს შეხვედრა — 54:56. ასეთივე მნიშვნელობისა იყო ბათუმისა და სამტრედიის ვაჟთა გუნდების შეხვედრა. ბათუმელებმა ცხრილში ჩაიწერეს პირველი ქულა (78:60).

პოლიტექნიკური ინსტიტუტისა და ქუთაისის ვაჟთა გუნდების შეხვედრის პირველი ნახევარი ორმხრივი იერიშებით აღინიშნა. 21-ე წუთიდან დაწინაურდნენ სტუდენტები, რომლებმაც გაიმარჯვეს კიდეც — 50:35. ვაჟთა გუნდების სხვა შეხვედრათა შედეგები ასეთია: „დინამო" (თბილისი)–გორი— 97:27, სახელმწიფო უნივერსიტეტი–სოხუმი — 68:44.

დასკვნით შეხვედრებში მონაწილეობას მიიღებენ — პოლიტექნიკური ინსტიტუტის, სახელმწიფო უნივერსიტეტის, თბილისის განათლების განყოფილების, სოხუმის ქალთა და თბილისის „დინამოს", პოლიტექნიკური ინსტიტუტის, სახელმწიფო უნივერსიტეტის და ქუთაისის ვაჟთა გუნდები.

გ. ლოლაძე,

ზ. შეყრილაძე.

ბრძოლა მესამე ადგილისათვის

◆

საქართველოს [illegible] პირველობა წყალბურთში

◆

წყალბურთელთა პირველობის უკანასკნელმა დღემ არსებითი ცვლილებები ვერ შეიტანა სატურნირო ცხრილში. ამ დღისათვის თბილისის „ბურევესტნიკს" უკვე დამთავრებული ჰქონდა ყველა შეხვედრა და თბილისის „დინამოსთან" დამარცხების შემდეგ 10 ქულით მეორე ადგილი გაინაღდა.

თბილისის „დინამოს" დარჩენილი ჰქონდა ერთი შეხვედრა თბილისელ მოსწავლეთა გუნდთან. ეს მატჩი მან მოიგო 6:0 და 12 ქულით (ბურთების შეფარდება 64:8) პირველი ადგილი დაიკავა.

მესამე ადგილზე პრეტენზიას აცხადებდნენ თბილისისა და ბათუმის „განთიადის" გუნდები. მაგრამ ბოლო შეხვედრის წინ ეს გუნდები არათანაბარ პირობებში აღმოჩნდნენ. მართალია, ორივე გუნდს ქულათა თანაბარი რაოდენობა ჰქონდათ დაგროვილი და ამას ისიც დაემატა, რომ მათი ერთმანეთთან შეხვედრაც უშედეგოდ დამთავრდა (0.0), მაგრამ უკანასკნელი მოწინააღმდეგე თბილისის „განთიადს" გაცილებით სუსტი ჰყავდა, ვიდრე ბათუმელებს. სწორედ ამ შეხვედრებმა გადაწყვიტეს მესამე საპრიზო ადგილის ბედი. თბილისელებმა დაამარცხეს ქუთაისის წყალბურთელები—12:0 და საბოლოოდ მიიღეს ბურთების შეფარდება — 20:18 მაშინ, როდესაც ბათუმელებმა სოხუმელებს სძლიეს ბურთების მცირე განსხვავებით — 4:2.

კარგად ითამაშა თბილისის განათლების განყოფილების ნაკრებმა გუნდმა, რომელმაც დამარცხება განიცადა მხოლოდ თბილისის „დინამოსა" და „ბურევესტნიკთან", ფრედ ითამაშეს სოხუმის „დინამოსთან" და თბილისისა და ბათუმის „განთიადის" გუნდებთან და 5 ქულით მეხუთე ადგილი დაიკავეს.

ა. ბარნოვი

საფეხბურთო მოედნებზე

გათამაშების ცხრილი

II ზონა

მდგომარეობა 30 ივნისისათვის

„ტორპედო" (ქუთაისი)	12	9	2	1	22:6	20
„მეტალურგი" (რუსთავი)	12	7	2	3	20:8	16
„პროგრესი" (ბაქო)	11	7	2	2	23:14	16
„ბურევესტნიკი" (თბილისი)	12	5	4	3	17:13	14
„ალგა" (ფრუნზე)	9	6	1	2	14:11	13
„პამირი" (ლენინაბადი)	9	4	3	2	12:8	11
„სპარტაკი" (ალმა-ატა)	10	4	3	3	8:8	11
„კოპეტ-დაგი" (აშხაბადი)	12	4	3	5	13:14	11
ქ. სუმგაითი	9	4	2	3	9:9	10
„ენერგეტიკი" (სტალინაბადი)	12	4	2	6	18:18	10
„მეხნატი" (ტაშკენტი)	10	3	2	5	9:10	8
„ტექსტილშჩიკი" (კიროვაბადი)	9	3	2	4	12:14	8
„შახტიორი" (ყარაგანდა)	9	2	3	4	11:12	7
„სპარტაკი" (ფერგანა)	10	3	0	7	12:21	6
„დინამო" (სამარყანდი)	10	0	2	8	10:27	2
„ენბეკი" (ჩიმკენტი)	8	0	1	7	5:22	1

შენიშვნა: ცხრილში შეტანილია უკანასკნელი ტურის მატჩები ჩვენი რესპუბლიკის გუნდების მონაწილეობით.

• • •

„ტორპედო" (ქუთაისი) — „კოპეტ-დაგი" (აშხაბადი) — 3:0

აღნიშნული მატჩი, რომელიც ქუთაისის მთავარ სტადიონზე შედგა, ჩატარდა საინტერესო, ტემპერამენტიან ბრძოლაში. პირდაპირ უნდა ითქვას, რომ მაყურებლები სტუმართა მხრივ არ მოელოდნენ ასეთ წინააღმდეგობას, მაგრამ აშხაბადელებმა კარგად ჩაატარეს მატჩი და ლიდერიც აიძულეს მთელი ძალით ებრძოლა.

როცა ვლაპარაკობთ აღნიშნულ მატჩზე და ქუთაისელთა გამარჯვებაზე, პირველ ყოვლისა, ხაზი უნდა გაესვას გუნდის ნახევარდაცვის (სარჯველაძე-სორდია) ენერგიულ, აქტიურ თამაშს. ნახევარმცველები კარგად ართმევდნენ თავს თავიანთ მოვალეობას დაცვაში და აქტიურ დახმარებას უწევდნენ თავდამსხმელებსაც.

ანგარიში პირველ ტაიმში გახსნა მარჯვენა გარემარბმა პაპელიშვილმა. მეორე ტაიმის მე-18 წუთზე ნახევარმცველთა მორიგი შეტევა მოწინააღმდეგის კარზე დამთავრდა სარჯველაძის მიერ გატანილი მეორე გოლით, ხოლო ათიოდე წუთის შემდეგ იგივე მანევრი გაიმეორა სორდიამ და მესამე ბურთი გაგზავნა სტუმრების კარში.

ანგარიში 3:0 ქუთაისის „ტორპედოს" სასარგებლოდ სავსებით შეესაბამება ძალთა შეფარდებას მინდორზე.

ლ. ფაჩუაშვილი

• • •

„მეტალურგი" (რუსთავი) — „მეტალურგი" (სუმგაითი) — 3:0.

რუსთავის „მეტალურგმა" ბოლო ხანებში საგრძნობლად გამოასწორა თამაში, კერძოდ, საუკეთესოდ ჩაატარა შეხვედრა ქვეჯგუფის ერთ-ერთ ლიდერთან — ბაქოს „პროგრესთან".

ასევე კარგად ითამაშეს რუსთავის ფეხბურთელებმა თავიანთ სუმგაითელ თანაკლუბელთა წინააღმდეგ, მაგრამ თუ მცველები ისევე ზუსტად მოქმედებდნენ როგორც წინა თამაშში, თავდამსხმელთა შორის შესამჩნევი იყო ზედმეტი გატაცება ინდივიდუალური თამაშით, რის გამოც შეტევისას ფორვარდები ხშირად ვერ ინარჩუნებდნენ საჭირო ტემპს. ეს ნაკლი მხოლოდ მოგვიანებით, მეორე ტაიმში იქნა გამოსწორებული.

ანგარიში გაიხსნა მატჩის დასაწყისშივე ნაროზაშვილის მიერ, რომელმაც კარგად გამოიყენა სიხარულიძის გადაცემა — 1:0. პირველი ნახევრის დამთავრებამდე მასპინძლებმა თავდასხმაში ვერაფრით ვერ ააწყეს თამაში და მეორე ტაიმამდე დახჯერდნენ ამ ანგარიშს.

შესვენების შემდეგ მცირე ხანს ინიციატივა სუმგაითელთა მხარეს იყო, მაგრამ მასპინძელთა დაცვამ შეძლო წონასწორობის აღდგენა, ხოლო შემდეგ სრული ძალით ათამაშდნენ თავდამსხმელებიც. ყოჩიაშვილმა და მამედოვმა გაიტანეს თითო ბურთი და რუსთავის „მეტალურგმა" მოიპოვა გამარჯვება ანგარიშით 3:0.

რ. კომზირიძე

• • •

„ბურევესტნიკი" (თბილისი) — „ენერგეტიკი" (სტალინაბადი) — 2:2

30 ივნისს თბილისის „დინამოს" სტადიონზე შედგა მორიგი მატჩი სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში „ბ" კლასის მოკავშირე რესპუბლიკათა II ზონის გუნდებს შორის. ერთმანეთს შეხვდნენ „ბურევესტნიკი" (თბილისი)-„ენერგეტიკი" (სტალინაბადი).

თამაში დაიწყო საკმაოდ უფეროლად, დაბალ ტემპში. ბურთი დიდი ხნის განმავლობაში ტრიალებდა მინდვრის შუაგულში.

25-ე წუთზე სტუმრების ერთ-ერთი უმნიშვნელო შეტევისას ცენტრალურმა თავდამსხმელმა კუზიაევმა შორიდან ნელა დაარტყა, მეკარე კარაპეტოვმა დააგვიანა და გაუშვა იოლი ბურთი — 1:0.

„ბურევესტნიკი" მხოლოდ ამის შემდეგ გამოცოცხლდა. რამდენიმე წუთის შემდეგ გუნდს ჰქონდა ანგარიშის გათანაბრების აშკარა შესაძლებლობა, როცა „ენერგეტიკის" მეკარე ქურავოვი თითქმის მინდვრის ცენტრში გამოვიდა და საგრძნობი დროით შეფერხდა იქ, მაგრამ ეს შესაძლებლობა არ იქნა გამოყენებული. მცირე ხნის შემდეგ ქურავოვმა ასეთივე შეცდომა დაუშვა კარიდან გამოსვლისას და კალიუჟნიკოვმა (№ 9) გაიტანა საპასუხო გოლი — 1:1.

ტაიმის დასასრულამდე სულ რამდენიმე წუთი იყო დარჩენილი, როცა სტალინაბადელთა მარჯვენა გარემარბი არაბოვი გაიჭრა ორ მოწინააღმდეგე მცველს შორის და მეკარესთან ბრძოლაში გაიტანა მეორე ბურთი.

ეს გოლი „ბურევესტნიკმა" გაქვითა მეორე ტაიმის დასაწყისშივე. გვიმრაძემ შესანიშნავი დარტყმით გაიტანა მეორე ბურთი — 2:2. დარჩენილ დროს ცვლილება ანგარიშში არ მომხდარა.

• • •

სურათზე: თბილისის „ბურევესტნიკისა" და სტალინაბადის „ენერგეტიკის" შეხვედრის ერთი მომენტი.

გათამაშების ცხრილები

მდგომარეობა 3 ივლისისათვის

I ქვეჯგუფი

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ტორპედო"	14	10	3	1	30:9	23
სკა	14	6	6	2	19:12	18
„სპარტაკი"	13	5	6	2	19:14	16
„დინ". თბ.	13	5	5	3	25:15	15
„ზენიტი"	13	6	3	4	19:14	15
„დინამო" მ.	13	5	4	4	20:9	14
„დაუგავა"	13	4	6	3	16:10	14
„პახტაკორი"	14	5	2	7	15:26	12
„ავანგარდი"	14	2	6	6	10:21	10
„მოლდოვა"	14	2	4	8	9:22	8
„კალევი"	13	0	3	10	7:37	3

• • •

II ქვეჯგუფი

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ლოკომოტ".	14	9	2	3	21:16	20
„ადმირალტ".	14	6	6	2	27:17	18
„სპარტაკი" მ.	13	8	1	4	22:8	17
ცსკა	14	8	1	5	24:11	17
„დინამო" კ.	13	8	1	4	29:16	17
„ბელარუსი"	14	8	1	5	18:16	17
„შახტიორი"	13	4	4	5	17:21	12
„კრ. სოვეტ".	13	4	3	6	16:19	11
„ნეფტიანიკი"	14	3	2	9	13:34	8
„კაირატი"	14	3	2	9	8:22	8
„სპარტ". ვ.	14	1	3	10	7:25	5

• • •

30 ივნისსა და 1 ივლისს შედგა მორიგი მატჩები სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში „ა" კლასის გუნდებს შორის.

I ქვეჯგუფის ლიდერმა „ტორპედომ" მოსკოვში მიიღო ტაშკენტის „პახტაკორი" და დაამარცხა იგი ანგარიშით 3:1.

დიდ ინტერესს იწვევდა ლიდერთა შორის მყოფი გუნდების — როსტოვის სკა-სა და რიგის „დაუგავას" მატჩი, რომელიც როსტოვში შედგა. მასპინძლებმა მოწინააღმდეგე დაამარცხეს ანგარიშით 3:1.

სულ უფრო და უფრო აუმჯობესებს თამაშს ტალინის „კალევი". ამ დღეს ესტონელმა ფეხბურთელებმა თავიანთ მინდორზე ფრედ ითამაშეს ერევნის „სპარტაკთან" — 2:2.

ასევე ფრედ დამთავრდა შეხვედრა კიშინიოვში ადგილობრივ „მოლდოვასა" და ხარკოვის „ავანგარდს" შორის— 1:1.

მორიგი გამარჯვება მოიპოვა II ქვეჯგუფის ლიდერმა — მოსკოვის „ლოკომოტივმა", რომელმაც მინსკში მოუგო ადგილობრივ „ბელარუსს" — 2:0.

ასეთივე ანგარიში იქნა ფიქსირებული ბაქოში, სადაც თამაშობდნენ „ნეფტიანიკი" (ბაქო)-ცსკა. ბაქოელებმა ზედიზედ მეორე მატჩი ჩაატარეს კარგად და გაიმარჯვეს—2:0.

კიევის „დინამომ" საკუთარ მინდორზე მოუგო „კაირატს" — 3:0, ხოლო ვილნიუსის „სპარტაკი" დამარცხდა კუიბიშევის „კრ. სოვეტოვთან" ანგარიშით 1:2. ფრედ — 0:0 დამთავრდა „შახტიორისა" (სტალინო) და „ადმირალტეეცის" (ლენინგრადი) მატჩი.

ფეხბურთის ფედერაციაში

მოსკოვი. (ტელეგრაფით ჩვენი კორ.). თბილისის „დინამოს" ფეხბურთელთა საერთო კრებაზე განხილულ იქნა გუნდის წევრის, სპორტის ოსტატ შ. იამანიძის საქციელი. მატჩში ხარკოვის „ავანგარდთან" შ. იამანიძე განუწყვეტლივ გამოხატავდა თავის უკმაყოფილებას მსაჯის გადაწყვეტილებების მიმართ, რისთვისაც რამდენიმე გაფრთხილება მიიღო მსაჯისაგან, ხოლო შემდეგ გაძევებულ იქნა კიდეც მინდვრიდან.

დინამოელებმა გადაწყვიტეს გაეთავისუფლებინათ შ. იამანიძე გუნდის კაპიტნის მოვალეობისაგან და პირობითი დისკვალიფიკაცია მისცეს მას მეორე წრის ბოლომდე.

• • •

სსრ კავშირის ფეხბურთის ფედერაციის სპორტულ-ტექნიკურმა კომისიამ დაამტკიცა შ. იამანიძის კაპიტნობიდან მოხსნის საკითხი, მაგრამ მეორე წრის ბოლომდე პირობითი დისკვალიფიკაციის ნაცვლად მას მორიგ 2 კალენდარულ თამაშში მონაწილეობა ეკრძალა.

ამრიგად, შ. იამანიძე არ ითამაშებს 6 ივლისს ტალინში.

ლელო

[illegible] № 78 (1560)

როგორ ვიპოვეთ ბუცები

ბავშვობა მაშინდელ ფოთელ ხელოსანთა უბანში — „ნახუტურში“ გავატარე. მართალია, მშობლებმა სასწავლებელში მიმაბარეს და გიმნაზიაში VI კლასამდეც მივაღწიე, მაგრამ ხელმოკლეობის გამო ჩემი „კლასიკური“ განათლება ამ საფეხურზე დამთავრდა. სწავლას თავი მივანებე და ფეხსაცმელების ოსტატს დავუდექი შეგირდად.

ერთ დღეს ჩვენთან დუქანში გრიშა კინწურაშვილი და მისი ორი ამხანაგი მოვიდა. გრიშა ჩემზე რამდენიმე წლით უფროსი იყო და კარგი ვაჟკაცის სახელი ჰქონდა ფოთში, რა თქმა უნდა, მე, როგორც საერთოდ ყველა ჭაბუკს, გულით მინდოდა მასთან ამხანაგობა. ჰოდა, მეუბნება გრიშა:

—ბიჭო, კაკო, გამოგვყევი ახალსოფელში საბურთაოდ.

— ბურთობა არ ვიცი, საჭიდაოდ თუ გინდათ წამოვალ-მეთქი, — ვუთხარი, მართლაც, სხვა ყველა თამაში ვიცოდი და არც არავის ჩამოუვარდებოდი, მაგრამ ფეხბურთისა რა მოგახსენოთ — როგორღაც გული არ მიმიწევდა ბურთისაკენ.

ასე იყო თუ ისე, გრიშასა და მის მეგობრებთან ერთად მაინც ვითამაშე. წინადღეს თურმე წაგებული ჰქონდათ შეხვედრა ახალსოფლელებთან და თავს აღარ იზოგავდნენ. მე დაცვაში დამაყენეს და მითხრეს, იმათი კარისაკენ დაარტყიო.

დებიუტი კარგი გამოდგა. ეს ყველამ აღიარა. ის კი არა, ახალსოფლელები ჩემი ფეხსაცმელებითაც კი დაინტერესდნენ. მე კი მაშინ ჩვეულებრივი „ნახუტურელი“ ხელოსნის შეკერილი წვეტიანი წუღები მეცვა და ბურთის სათამაშო სპეციალური ფეხსაცმელები თუ არსებობდა, არც ვიცოდი.

ბუცების, ფეხბურთელის სპეციალური ფორმის, თამაშის წესებისა და წვრთნის შესახებ შემდეგ თანდათანობით შევიტყე „ნინოშვილის უბნის“ გუნდში. მაშინდელ ფოთში, ყოველ უბანს რამდენიმე გუნდიც კი ჰყავდა, რომელთა შორის ხშირად მიმდინარეობდა შეჯიბრებები.

შემდეგ ჩვენი გუნდი შეუერთდა „ურანს“, რომელსაც მაშინ ვ. შუბლაძე კაპიტნობდა. ეს უკვე ნამდვილი გუნდი იყო, გაიზარდა შეჯიბრებათა მასშტაბიც, ვეთამაშებოდით ბათუმის, სოხუმის გუნდებს, მაგრამ განსაკუთრებული მონდომებით ვთამაშობდით ფოთის პორტში შემოსული უცხოური გემების, ძირითადად ინგლისელთა გუნდების წინააღმდეგ. მარტო სპორტული ინტერესი როდი გვაიძულებდა მათ წინააღმდეგ თავგამოდებით გვეთამაშა. საქმე იმაში იყო, რომ გამარჯვებულ გუნდს მოწინააღმდეგის სპორტული ფორმა რჩებოდა დავლად... ბევრი უცხოელი გაგვიტიტვლებია ასე საჯაროდ.

რაც შეეხება ბუცებს, ჩვენთვის ამ სანუკვარი ფეხსაცმელების შეძენასთან ერთი საინტერესო მოგონებაა დაკავშირებული.

ჩვენთან „ურანში“, სხვათა შორის, თამაშობდა ინგლისის კონსულის შვილი. მან ლონდონიდან გამოიწერა 15 წყვილი ბუცი. წარმოიდგინეთ რა სიხარულით და მოუთმენლად ველოდით მის მიღებას. და აი ერთ დღეს შევიტყვეთ, რომ ჩვენი ბუცები ჩამოვიდა, უფრო სწორედ, რეიდზე მდგომ ინგლისურ გემზე იმყოფება, მაგრამ გემის კაპიტანი არ იძლევა მათ კონსულის ბრძანებით, რომელიც, არ ვიცი რატომ, მაგრამ ჩვენი ქვეყნიდან განაწყენებული მიემგზავრებოდა.

ყურები ჩამოვყარეთ. ბოლოს გამოსავალი ისევ კონსულის შვილმა გამონახა. მან აღგვითქვა, რომ ბუცებს ტივტივაზე მიაბამდა და ზღვაში გადმოაგდებდა, ჩვენ კი თვალი უნდა გვედევნებინა და ამოგვეტანა.

ასეც მოხდა, მაგრამ გემის გასვლისას ზღვა ღელავდა და ჩვენი ბუცები შორს გაიტაცა. მახსოვს, მთელი გუნდი დილიდან საღამომდე ვებრძოდით მღელვარე ტალღებს, ბოლოს მე, დ. ჭითანავასა და ვ. შუბლაძეს გაგვიღიმა ბედმა, ტივტივაზე გამობმული ბუცები ვიპოვეთ.

შემდეგ, როცა ის ბუცები შემოგვაცვდა, მე დავშალე ისინი და ძველის მიხედვით შევკერე ახალი. დარწმუნებული ვარ, ჩემს მიერ შეკერილი ბუცები პირველი ქართული ბუცები იყო...

კ. ელენტი

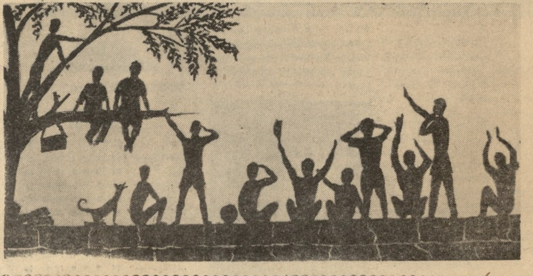

„ჩვენებმა ბურთი გაიტანეს“

ნახ. ს. კილაძისა.

წაიკითხეთ ეს წიგნი

„ჭადრაკი და გამოჩენილი ადამიანები“

ჩვენი საჭადრაკო ლიტერატურა იმდენად ღარიბია, რომ ქართულ ენაზე გამოსული წიგნების თითებზე ჩამოთვლა შეიძლება. სწორედ ამიტომ დაინტერესებული მკითხველი მოუთმენლად ელის თვითეულ ახალ წიგნს.

გამომცემლობა „ნაკადულმა“ უდავოდ კარგი საქმე გააკეთა, როცა ახალგაზრდა მკითხველებს შესთავაზა გ. მახარაძის „ჭადრაკი და გამოჩენილი ადამიანები“. შესავალში ავტორი კარგი ქართული ენით მოუთხრობს მკითხველს, თუ რა ადგილი ეკავა ჭადრაკს წარსულში მრავალი გამოჩენილი ადამიანის ცხოვრებაში.

წიგნის ძირითად ნაწილს შეადგენს გამოჩენილი ადამიანებისადმი მიძღვნილი ნარკვევები. წიგნიდან ქართველი მკითხველი შეიტყობს, რომ ჭადრაკის დიდი მოტრფიალე კარლ მარქსი შესანიშნავად იცნობდა იმდროინდელ თეორიის მოღვაწეებს, ხშირად ეთამაშებოდა გამოჩენილ ოსტატებს. მოყვანილია პარტია, რომელიც მარქსმა მოუგო მეიერს და ცნობილ ოსტატ ნეიმანს. დიდი ნარკვევია მიძღვნილი ვ. ი. ლენინისადმი, ილუსტრირებული პ. ლეპეშინსკის, ძმები პლატოვების, დ. ულიანოვის მიერ შედგენილი ამოცანებით.

წიგნში შესამჩნევია რამდენიმე არა ზუსტი ადგილი. შენიშვნები, სადაც ლაპარაკია მსოფლიო ჩემპიონ ალიოხინის მატჩზე ჰოლანდიელ ეივესთან, ეს უკანასკნელი მოხსენებულია „მაშინ ნაკლებ ძლიერ მოჭადრაკედ“. ეს ასე არაა. 1935 წლისათვის მაქს ეივე ბრწყინვალე სპორტულ ფორმაში იმყოფებოდა და მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი გროსმაისტერი იყო.

ეს მცირედი შენიშვნები ოდნავაც არ ამცირებენ წიგნის ღირსებას.

გ. გამრეკელი,
ოსტატობის კანდიდატი.

ოლიმპიური ქალაქი

MCMLX

ვინ მონაწილეობს

როგორც ცნობილია, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი დღეს მსოფლიოში ყველაზე დიდი და გავლენიანი სპორტული ორგანიზაციაა. იგი თავის რიგებში 97 ქვეყანას აერთიანებს.

ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობის სურვილი ამ 97 სახელმწიფოდან უკვე 88-მ განაცხადა, 9 ქვეყნიდან ჯერ პასუხი არ მოსულა. ეს ქვეყნებია: კოსტა-რიკა, დომინიკანთა რესპუბლიკა, ბრიტანეთის გვიანა, განტი, ჰონდურასი, მალაის ფედერაცია, პარაგვაი, სუდანი და სამხრეთ ვიეტნამი. საორგანიზაციო კომიტეტში ცნობილი გახდა, რომ სალვადორმა და ნიკარაგუამ ფინანსური მოსაზრებებით უარი განაცხადეს თამაშებში მონაწილეობაზე.

ოლიმპიური მედლების ფორმულა

რომის ოლიმპიურ თამაშებზე სულ გათამაშდება 268 ოქროს, ამდენივე ვერცხლისა და 278 ბრინჯაოს მედალი. მედლების ყველაზე დიდი რაოდენობა მოდის მძლეოსნებზე — 129, საწყლოსნო ბილიკებზე გადაწყდება 98 მედლის ბედი, ფარიკაობაში — 84, ნიჩბოსნობაში — 78, ჭიდაობაში — 48, ველოსპორტსა და კანოეში — 39-39, კალათბურთში—36, ფეხბურთში, ჰოკეიში, წყალბურთში — 33-33 და ა. შ.

მიუხედავად იმისა, რომ გუნდურ სახეობებში (კალათბურთი, ფეხბურთი) ყველა სპორტსმენი მიიღებს ოლიმპიურ მედალს, არაოფიციალურ ჩათვლაში იგი შეფასდება როგორც ერთი. მედალი და დაეწერება მხოლოდ 7 ქულა (ოქროს მედლისათვის), 6 ქულა (ვერცხლის) და 5 ქულა (ბრინჯაოს მედლისათვის).

ჰელმუტ ბანცის „საქმე“

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის სპორტის ხელმძღვანელები გულმოდგინედ ადევნებენ თვალს, რათა ფართო საზოგადოებრიობისათვის ცნობილი არ გახდეს ის მრავალრიცხოვანი სკანდალები, რომლებსაც ხშირად აქვს ადგილი დასავლეთ გერმანიის სპორტულ ცხოვრებაში. მაგრამ მიუხედავად ამისა, ცნობები ამ უმსგავსოებათა შესახებ ხშირად იპარება გაზეთებში.

ამ უკანასკნელ ხანებში გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პრესაში ცხარე დავას ჰქონდა ადგილი ე. წ. ჰელმუტ ბანცის „საქმის“ გარშემო, რომელიც წამოიჭრა რომის ოლიმპიური თამაშებისათვის სამზადისთან დაკავშირებით.

ჰ. ბანცი მსოფლიოში ცნობილი ტანმოვარჯიშეა. იგი თავისი ქვეყნის მრავალგზის ჩემპიონია და XVI ოლიმპიური თამაშების პრიზიორი. ერთ-ერთ შეჯიბრებაში მიღებული ტრავმის შემდეგ ჰ. ბანცი გამოჯანმრთელდა, კვლავ შეუდგა წვრთნას და ჩარიცხულ იქნა ოლიმპიურ ნაკრებ გუნდში. აქ ჰ. ბანცი წააწყდა ისეთ მდგომარეობას, რომელსაც მისი სიტყვებით საერთო არაფერი აქვს ნამდვილ სპორტთან და აშკარად ხელს უშლის სპორტსმენთა მზადებას ოლიმპიური თამაშებისათვის.

ჰ. ბანცმა გამოაქვეყნა წერილი „დემოკრატია ხიფათშია“, სადაც მკაცრად გააკრიტიკა დასავლეთ გერმანიის სპორტის ხელმძღვანელობაში მოკალათებულ პირთა საქმიანობა.

მაგრამ ჰ. ბანცმა ვერ გაიანგარიშა თავისი ძალები. სპორტული კავშირების ხელმძღვანელებმა დროებით დაივიწყეს ერთმანეთს შორის შუღლი და გაერთიანდნენ „თავხედი“ ჩემპიონის წინააღმდეგ საბრძოლველად. მათ ბრალი დასდეს ცნობილ ტანმოვარჯიშეს უდისციპლინობასა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ხელმძღვანელთა დისკრიმინაციაში. ჰელმუტ ბანცის „საქმე“ დიდ მოვლენად იქცა და დამთავრდა იმით, რომ გერმანიის უძლიერესი ტანმოვარჯიშე გარიცხეს ოლიმპიური ნაკრებიდან.

ფეხბურთის ქრონიკა

დამთავრდა ესპანეთის თასის გათამაშება ფეხბურთში, რომლის ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ მადრიდის ორი გუნდი — „რეალი“ და „ატლეტიკო“.

მატჩი (3:1) და მასთან ერთად თასიც მოიგო „ატლეტიკომ“.

როგორც ცნობილია, ფეხბურთში ევროპის ჩემპიონთა თასის ანალოგიით სამხრეთ ამერიკაში ჩატარდა ჩემპიონთა თასის გათამაშება, რომელიც დამთავრდა ურუგვაის ჩემპიონის „პენიაროლის“ გამარჯვებით.

„ჩემპიონთა ჩემპიონების“ — „რეალისა“ (მადრიდი) და „პენიაროლის“ (მონტევიდეო) მატჩი დანიშნული იყო 30 ივნისისათვის, მაგრამ აღნიშნული კლუბების ხელმძღვანელებმა შეცვალეს მატჩების ჩატარების თარიღი. პირველი მატჩი შედგება მონტევიდეოში 3 ივლისს, ხოლო მეორე — მადრიდში 3 სექტემბერს. თუ ამ ორ თამაშში უძლიერესი არ გამოვლინდა, დამატებითი მატჩი მოეწყობა ევროპის ერთ-ერთ ქალაქში 6 ან 7 სექტემბერს.

• • •

სულ რამდენიმე დღე დარჩა ევროპის თასის ფინალური მატჩების გათამაშებამდე. მასპინძლები — ფრანგები დიდ იმედებს ამყარებდნენ გათამაშებაზე, მაგრამ სწორედ ამ ფინალურ სტადიაში მათ გუნდში არ ითამაშებს 3 საუკეთესო ფეხბურთელი. ჟ. ფონტენი კარგა ხანია მკურნალობს ფეხის სერიოზულ ტრავმას. ვერ ითამაშებს რ. კოპაც, რომელმაც სულ ახლახან დაიზიანა ფეხი. საეჭვოა ნაკრების ერთ-ერთი ძირითადი თავდამსხმელის რ. პიანტონის მონაწილეობაც.

საფრანგეთის გუნდის ხელმძღვანელებმა თავიანთ მდგომარეობას კატასტროფული უწოდეს.

რედაქტორი ი. უგულავა.

„დინამოს“ სტადიონი
დღეს!
ფეხბურთი
საკავშირო პირველობა
„ბ“ კლასის გუნდებისათვის
„ვიერული“ (კიშინიოვი)—
„ლოკომოტივი“ (თბილისი)
დასაწყისი 18 ს. 15 წ.

გაზეთი გამოდის სამშაბათობით, ხუთშაბათობითა და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12. დეპეშებისათვის, თბილისი „ლელო“,
ტელეფონები: რედაქტორის — 3-89-62, პასუხისმგებელი მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, გამომშვების — 3-01-03.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი“, თბილისი, ლენინის ქ. № 14,
უე 02489